

Vergaderjaar 1984-1985

18 798

Wijziging van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie

C

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 11 december 1984

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 15 mei 1984, no. 73, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermeld wetsvoorstel met memorie van toelichting en bijlage rechtstreeks aan ondergetekende te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 16 augustus 1984, nr. W 03.84.0234/06.4.32, moge ik U hierbij aanbieden.

A. Het wetsontwerp

De Raad constateert dat aan het wetsontwerp kennelijk de niet uitgesproken gedachte ten grondslag ligt dat de bijzondere leden in de rechtspraak van het College een plaats dienen te blijven behouden. Het voorgestelde artikel 14a van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie (Wet Arbo) heeft geen andere strekking dan unificatie van tot dusver verschillend geformuleerde bepalingen in afzonderlijke wetten. Uitgangspunt blijft de regeling van artikel 13: het College heeft, naast beroepsrechters, een groot aantal bijzondere leden, benoemd uit voordrachten opgemaakt door produkt-, hoofdbedrijf- en bedrijfsschappen. Zijn er onder hen niet voldoende personen, die met de materie van een nieuwe wet vertrouwd zijn, dan kunnen, aldus artikel 14a, bijzondere leden worden benoemd bij

koninklijk besluit, op voordracht van Uw Minister van Justitie en andere ministers, wie het aangaat.

De Raad neemt niet aan dat het voorstel, vervat in artikel 1, letter D (oud C), strekkende tot aanvulling van artikel 28 van de Wet Arbo met een tweede lid, gedaan wordt met het oog op slechts zelden voorkomende gevallen. De Raad wijst in dit verband op de memorie van toelichting waarin speciaal gewezen wordt op het geval dat «het geschil van zuiver juridische aard is». Het college acht daarom een nadere omschrijving van hetgeen verstaan moet worden onder «voor de behandeling ..... niet vereist is» nodig.

De opvatting van de Raad, dat de toepassing van artikel 28, tweede lid, niet beperkt zal behoeven te blijven tot gevallen van zuiver juridische aard, kan ik delen. De bedoeling van artikel 28, tweede lid, is om de voorzitter de bevoegdheid te geven te bepalen dat het College met drie leden in plaats van vijf zal oordelen, indien naar zijn oordeel voor de beoordeling van de rechtmatigheid van een besluit een inbreng van deskundigen vanuit hun specifieke bekendheid met de achtergronden van een regeling of de omstandigheden in een bedrijfstak niet nodig is. In deze zin heb ik de memorie van toelichting aangepast.

Meer in het algemeen vraagt de Raad zich af of het instituut van de bijzondere leden gehandhaafd moet blijven. De Raad merkt op dat drie overwegingen blijkens de wetsgeschiedenis de wetgever in 1954 bewogen hebben tot de beslissing om bijzondere leden aan de rechtspraak van het College te doen deelnemen. In de eerste plaats is destijds gewezen op de wenselijk geoordeelde deskundigheid ten aanzien van de te beoordelen materie. Veel nadruk is voorts gelegd op het belang van een «vertrouwensband» met de justitiabelen. De betrokken lichamen zouden door hun invloed op de benoeming van deze leden in de vorm van een voordracht tot benoeming ertoe bijdragen dat de rechter «dicht staat bij en het vertrouwen geniet van de partijen in het geding». Tenslotte is overwogen dat de inschakeling van de bijzondere leden de gewijzigde opvattingen omtrent administratieve rechtspraak accentueerde, namelijk dat rechter en administratie geen tegenstelling vormen, maar beide naar eenzelfde doel streven.

De Raad constateert dat de omstandigheden en de opvattingen na 1954 gewijzigd zijn. Hij concludeert dat de enige grond voor het handhaven van de – inmiddels grote aantallen – bijzondere leden nog kan zijn dat voor deze tak van administratieve rechtspraak behoefte bestaat aan specifieke

deskundigheid ten aanzien van de in het geding zijnde materie. De Raad merkt op dat de vraag of zodanige deskundigheid in de samenstelling van het rechterlijk orgaan moet worden ingebouwd, in de doctrine omstreden is. Praktijk is, dat voor het inbouwen bijzondere redenen moeten bestaan. Waar anderen dan beroepsrechters aan de administratieve rechtspraak deelnemen, wordt in hoogste instantie evenwel ook daar slechts door beroepsrechters beslist. De Raad wijst er in dit verband op, dat verbetering van de bezwaarschriftenprocedure, waartoe in het wetsontwerp een voorstel wordt gedaan, de behoefte aan het handhaven van specifieke deskundigheid in de fase van de rechtspraak nog meer twijfelachtig maakt. Het college meent dan ook dat bij de thans voorgestelde algemene herziening van de Wet Arbo uitdrukkelijk dient te worden overwogen of nog voldoende redenen bestaan het instituut van de bijzondere leden te handhaven. Mochten Uw ministers oordelen dat deze leden op het oorspronkelijk gebied – de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie – gehandhaafd dienen te blijven, dan ware naar de mening van de Raad in elk geval te onderzoeken of de daarvoor aangevoerde redenen ook kunnen gelden voor de bijzonderlijke wetten aan het College opgedragen taken.

Naar aanleiding van het betoog van de Raad merk ik op dat de suggestie tot afschaffing van het instituut van de bijzondere leden de strekking van dit wetsvoorstel enigszins te buiten gaat, namelijk het harmoniseren van enkele punten van administratief procesrecht in de Wet Arbo en daarop aansluitende bijzondere wetten, alsmede het aanbrengen van enige verbeteringen van betrekkelijk ondergeschikte aard. Niettemin acht ik de suggestie van de Raad onder meer op grond van de in het advies gegeven argumenten het nader overwegen waard. Maar ik meen dat tot een voorstel in die richting niet kan worden besloten zonder het georganiseerde bedrijfsleven bij monde van de Sociaal-Economische Raad in de gelegenheid te stellen daaromtrent advies uit te brengen. Niet ontkend kan immers worden dat een eventueel afschaffen van het instituut van de bijzondere leden gezien zou kunnen worden als een niet geheel onbelangrijke breuk met de wijze waarop sinds enige decennia de administratieve rechtspraak op het

gebied van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie heeft gefunctioneerd. Ik heb daarom het voornemen opgevat om op korte termijn de SER over een voorstel tot afschaffing van het instituut van de bijzondere leden om advies te vragen.

Ik meen dat er alle redenen is om intussen het onderhavige wetsvoorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen. Het wetsontwerp bevat een aantal voorstellen waarvan invoering op zo kort mogelijke termijn gewenst is. Ik denk daarbij aan de mogelijkheid om in de daarvoor in aanmerking komende gevallen met drie beroepsrechters in plaats van met vijf leden te oordelen, aan de invoering van een enkelvoudige kamer voor gevallen van eenvoudige aard en aan de introductie van een bezwaarschriftprocedure conform het model van de bezwaarschriftprocedure van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Wet Arob) voor de centrale overheid. Deze maatregelen zijn op zo kort mogelijke termijn noodzakelijk om de sterke groei van het aantal beroepszaken bij het College enigszins te kunnen opvangen. Die groei bestond reeds voordat enkele maanden geleden een grote stroom bezwaarschriften op gang kwam, die betrekking hebben op de zogenaamde superheffing op melkproductie. Per 9 november 1984 waren bij het College reeds 1805 van deze zaken binnengekomen. Verwacht mag worden dat dit aantal nog zeer aanzienlijk zal stijgen en – gelet op de termijn waarvoor de betreffende EEG-verordening van kracht is – dit rechterlijk college gedurende langere tijd voor grote problemen zal stellen.

Het spreekt vanzelf dat na ontvangst van het advies van de SER bezien zal worden of en, zo ja, op welke wijze een voorstel zal worden gedaan om het instituut van de bijzondere leden af te schaffen. Het wil mij echter voorkomen dat de tussenoplossing welke de Raad van State aanstipt, namelijk een handhaven van de bijzondere leden voor het oorspronkelijk gebied – de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie –, maar het laten vervallen van dit instituut voor de bij de afzonderlijke wetten aan het College opgedragen taken, een minder aantrekkelijke variant is. Niet alleen zou deze variant leiden tot organisatorische complicaties, belangrijker is dat niet valt in te zien waarom een verschil zou moeten worden gemaakt al naar gelang een bepaald besluit afkomstig is van een

pbo-orgaan, waaraan de uitvoering van een bijzondere wet is toevertrouwd, dan wel afkomstig is van een ander administratief orgaan.

De Raad constateert vervolgens dat het wetsontwerp beoogt de ontwikkeling van het College van administratieve rechter in zaken van publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie tot administratieve rechter «in geschillen die voortvloeien uit de uitvoering van wettelijke regelingen van sociaal-economische aard» te bezegelen. De Raad adviseert in dit verband aan artikel 4 van de wet een bepaling toe te voegen, waaruit blijkt dat het College voorts oordeelt over het beroep door natuurlijke of rechtspersonen ingesteld tegen bij andere wetten dan deze aangewezen beschikkingen. In een zodanige bepaling kunnen naar het oordeel van de Raad verschillende elementen worden verwerkt van de als bijlage bij de memorie van toelichting gevoegde modelbepaling.

Ik heb gemeend deze suggestie van de Raad van State te moeten overnemen. In artikel I, onder B, wordt thans voorgesteld een vierde lid aan artikel 4 van de Wet Arbo toe te voegen met de inhoud zoals door de Raad bedoeld. In overeenstemming met het advies van de Raad is daarin een omschrijving opgenomen van het begrip beschikking door aan te sluiten bij het begrip beschikking van artikel 2 van de Wet Arob.

Ten aanzien van het voorgestelde tweede en derde lid van artikel 28 van de Wet Arbo vraagt de Raad zich nog af of voldoende duidelijk is naar welke meervoudige kamer het lid van een enkelvoudige kamer eventueel dient te verwijzen, naar de kamer met vijf of naar die met drie leden. Het college acht een verduidelijking op dit punt gewenst.

De vraag die de Raad zich stelt, lijkt mij eenvoudig oplosbaar. Wanneer aan de alleensprekende rechter blijkt dat een zaak (bij nader inzien) toch niet van eenvoudige aard is, verwijst hij naar een meervoudige kamer. Dat is conform artikel 28 van de huidige wet in het algemeen een kamer bestaande uit vijf leden, van wie twee bijzondere leden. Aan het voorgestelde tweede lid van artikel 28 ontleent de voorzitter echter ook in het geval van een verwijzing de bevoegdheid om eventueel te bepalen, dat het College met drie gewone leden zal oordelen. Het spreekt vanzelf dat de voorzitter in een geval waarin een verwijzing plaats vond, uiterst prudent zal zijn in

zijn oordeel dat, gelet op de aard van het geschil, een behandeling door drie gewone leden volstaat. Op dit punt acht ik noch een aanvulling in de wet, noch een verduidelijking in de memorie van toelichting noodzakelijk.

Met betrekking tot de voorstellen tot introductie van een bezwaarschrift-procedure, welke overeenstemt met die van de Wet Arob, merkt de Raad op dat de regeling in de Wet Arob niet in alle opzichten bevredigend werkt. De praktijk bij de onderscheiden organen en diensten van de centrale overheid is uiteenlopend. Bij een aantal ministeries wordt steeds de uitnodiging aanvaard om een beroepschrift als bezwaarschrift te behandelen. De praktijk leert dat de bezwaarschriftprocedure de zorgvuldigheid van de besluitvorming ten goede komt. De Raad wijst erop dat de bezwaarschriftprocedure ook een belangrijke filterwerking heeft. Elders wordt evenwel de ook in de memorie van toelichting genoemde gedragslijn gevolgd, waarbij het orgaan tegen welks beschikking beroep wordt ingesteld, de kans «dat een heroverweiging tot een voor de bezwaarde gunstiger beslissing of een meer overtuigende motivering dan wel anderszins tot een voor de bezwaarde bevredigend contact zal leiden», bepalend acht voor de vraag of de uitnodiging zal worden aanvaard. De praktijk leert dat de beoordeling van deze kans pleegt plaats te vinden op hetzelfde niveau als waarop de bestreden beslissing is genomen. Dit leidt ertoe dat in te weinig gevallen de uitnodiging wordt aanvaard, waarna blijkt dat de aangevochten beschikking toch geen stand kan houden. De Raad meent dat de aangehaalde passage in de memorie van toelichting heroverweging verdient. Hieraan verbindt de Raad de opmerking dat het voorgestelde artikel 36a in dier voege ware te wijzigen, dat de uitnodiging is aanvaard tenzij het orgaan een met redenen omklede beslissing heeft genomen, waaruit blijkt dat de behandeling als bezwaarschrift op bezwaren stuit. Van zodanige mededeling zou betrokkene dan in kennis dienen te worden gesteld. De Raad acht het mogelijk dat bij deze wijziging van het voorgestelde artikel 36a een langere bedenktijd wordt voorgeschreven dan de thans in het voorstel voorziene termijn van 14 dagen. De Raad acht het niet bezwaarlijk dat een regeling in die zin zou afwijken van de Wet Arob, welke wet bij een eerstkomende gelegenheid in gelijke zin zou kunnen worden gewijzigd.

Met de Raad ben ik eens dat aan een uitnodiging van de voorzitter een beroepschrift als bezwaarschrift in behandeling te nemen niet lichtvaardig voorbij behoort te worden gegaan. Een gedragslijn om bij wijze van uitgangspunt alle uitnodigingen te aanvaarden, verdient stellig overweging. Ook waar een dergelijke gedragslijn niet doelmatig is, dient vermeden te worden dat de kans op een voor de bezwaarde gunstiger beslissing, dan wel anderszins een voor de bezwaarde bevredigend contact, bij voortduring onderschat wordt. Daarom verdient het inderdaad aanbeveling dat een beslissing om niet in te gaan op een door de voorzitter gedane uitnodiging op een hoger niveau genomen wordt dan het niveau waarop de oorspronkelijke beslissing is genomen. Met een passage van deze strekking heb ik naar aanleiding van de door de Raad gegeven beschouwingen de memorie van toelichting aangevuld.

Het gaat naar mijn mening echter te ver om bij gelegenheid van dit wetsvoorstel belangrijke wijzigingen aan te brengen in de algemene procedure voor bezwaarschriften die voor de centrale overheid geldt. Een vooruit lopen op eventuele wijzigingen in het kader van de Wet Arob acht ik niet gewenst. Afgewacht dient te worden met welke voorstellen de sub-commissie De Gaay Fortman van de Staatscommissie Herziening Rechterlijke Organisatie met betrekking tot de Arob-bezwaarschriftenprocedure zal komen. Wanneer naar aanleiding daarvan of om andere redenen mocht worden besloten aan de Arob-bezwaarschriftenprocedure voor de centrale overheid een meer verplichtend karakter te geven, dan ligt het ten zeerste voor de hand de voorstellen daartoe gelijktijdig, zowel voor de Wet Arob als voor de Wet Arbo, geharmoniseerd te doen. Tot die tijd ware te volstaan met een verbetering als in het wetsontwerp voorgesteld, door harmonisatie van de regeling in de Wet Arob met die van de Wet Arbo.

De Raad vraagt zich verder af of, nu het College ook bevoegd is te oordelen over beschikkingen van andere organen dan die van de centrale overheid, voor dergelijke beschikkingen de bezwaarschriftprocedure niet zonder meer verplicht dient te worden gesteld. Alsdan zou de regeling geheel in overeenstemming met die in de Wet Arob worden gebracht.

Het komt mij voor dat de Raad hier voorbij ziet aan het feit dat tegen beslissingen van provincies en

gemeenten in relatief slechts weinig gevallen beroep op het College open staat. Om voor dat relatief kleine aantal gevallen met een aparte regeling te komen, welke niet op een technisch eenvoudige wijze in de Wet Arbo kan worden opgenomen, zou naar mijn oordeel te ver voeren.

De Raad constateert vervolgens dat slechts één van de in het rapport van de Werkgroep Harmonisatie Administratief Procesrecht van de Afdeling Administratieve Rechtspraak van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (Trema-special, 1983, nr. 1) gedane voorstellen in het onderhavige wetsvoorstel is verwerkt. Bij de Raad is de vraag gerezen of ook niet andere voorstellen voor overneming in aanmerking komen.

Het door de Raad genoemde rapport bevat stellig waardevolle suggesties om te komen tot een ook door mij wenselijk geachte grotere mate van eenheid in het administratief procesrecht. Bestudering van het rapport heeft mij echter tot de conclusie geleid, dat daarin geen voorstellen zijn ontwikkeld, die zodanig concreet zijn dat zij in dit wetsontwerp reeds zouden kunnen worden opgenomen. In dit verband wijs ik erop dat aan de in het rapport gedane aanbeveling om artikel 31, tweede lid, van de Wet Arbo te laten vervallen, door de wetgever reeds gevolg is gegeven (Wet van 30 augustus 1984, Stb. 404).

Het wetsontwerp en de toelichting gaven de Raad voorts aanleiding tot het maken van een aantal verspreide opmerkingen.

Overgenomen heb ik de opmerking van de Raad dat in het voorgestelde artikel 14a de voorkeur verdient punt 15 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek te volgen. Artikel 14a spreekt nu van: Onze Ministers, wie het mede aangaat.

Eveneens kan ik instemmen met de aanbeveling van het College om in het voorgestelde artikel 63, tweede lid, niet te spreken van «een plaatsvervanger» doch van: een ander gewoon lid. In die zin is genoemd artikel gewijzigd.

De Raad wijst erop dat in de toelichting op de voorgestelde wijziging van artikel 65 wordt opgemerkt dat de gekozen oplossing vergelijkbaar is met die welke voor het vragen van schorsing of voorlopige voorziening in artikel 80 van de Wet op de Raad van State is neergelegd. De Raad merkt op, dat artikel 80 eist dat het gaat om een besluit dat onderwerp van een door de afdeling te beslissen geschil uitmaakt of

waartegen ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Wet Arob (en derhalve niet ingevolge artikel 11 van die wet) een bezwaarschrift is ingediend. Het voorgestelde nieuwe eerste lid van artikel 65 bevat die beperkingen niet. De Raad meent dat de afwijkingen dienen te worden omschreven en toegelicht.

Deze opmerking van de Raad van State kan ik niet volledig doorgronden. Weliswaar blijkt uit de letterlijke tekst van artikel 80, eerste lid, van de Wet op de Raad van State inderdaad niet, dat ook in het geval toepassing wordt gegeven aan artikel 11 van de Wet Arob, schorsing of voorlopige voorziening mogelijk is, maar in de praktijk is zulks blijkens jurisprudentie van de Voorzitter van de Afdeling rechtspraak wel het geval (bijvoorbeeld: VZ. Afd. rechtspraak 29 oktober 1980, tB/S, Jurispr. VII, blz. 448). Op dit punt is er dus geen verschil tussen het voorgestelde nieuwe eerste lid van artikel 65 van de Wet Arbo en de praktische betekenis van artikel 80, eerste lid, van de Wet op de Raad van State. In deze zin heb ik naar aanleiding van de opmerking van de Raad de memorie van toelichting aangevuld. De overige verzuimingen, die artikel 65, eerste lid, volgens het ontwerp ten opzichte van artikel 80, eerste lid, zal gaan bevatten, zijn naar ik meen in de toelichting reeds omschreven en toegelicht, zodat een verdere aanvulling niet nodig is.

Aan het oordeel van de Raad dat artikel VII van het wetsvoorstel, betrekking hebbend op een wijziging van de Colportagewet, alsmede artikel VIII, betrekking hebbend op een wijziging van de Wet op het afbetalingsstelsel 1961, toelichting behoeft, heb ik gevolg gegeven. In de memorie van toelichting wordt er thans op gewezen dat beide uitzonderingen op de gebruikelijke vantoepassingverklaring van artikel 33, vierde lid, van de Wet Arbo hun verklaringen vinden in de bestaande teksten van deze twee wetten. Het laten vervallen van bedoelde uitzonderingen zou nopen tot verdergaande wijziging van beide genoemde wetten, waarvoor ik onvoldoende aanleiding aanwezig acht.

B. De ontwerp-richtlijnen voor het openstellen van beroep op het College van Beroep voor het bedrijfsleven

Het verheugt mij dat de Raad van State zich met de strekking van de voorgestelde richtlijnen kan verenigen.

In verband met hetgeen de Raad in deel A van zijn advies onder punt 4 opmerkte, meent de Raad dat de materiële inhoud van het eerste lid van de voorgestelde modelbepaling beter kan worden verwerkt in een wijziging van de Wet Arbo. In een zodanige nieuwe bepaling zou naar het oordeel van de Raad ook opgenomen moeten worden een omschrijving van het begrip beschikking, waardoor een vantoepassingverklaring van de artikelen 2 en 3 van de wet overbodig wordt.

Aan de bedoelde opmerking van de Raad in deel A van het advies heb ik gevolg gegeven door in het voorstel een aanvulling van artikel 4 van de Wet Arbo op te nemen. Deze aanvulling leidt niet tot een verandering van het eerste lid van de modelbepaling. Wel was het mogelijk conform de suggestie van de Raad het tweede lid van de modelbepaling te vereenvoudigen.

De Raad merkt vervolgens op dat in de ontwerp-richtlijnen voor het aanwijzen van het College van Beroep voor het bedrijfsleven als rechter, die in beroep over beschikkingen zal oordelen, als criterium is opgenomen, dat het gaat om «wettelijke regelingen van sociaal-economische aard». De Raad heeft vastgesteld, dat in de praktijk tot dusverre een ruimer criterium is gehanteerd. Het college vraagt zich daarom af of niet beter een iets ruimere formulering ware te kiezen, bij voorbeeld in die zin, dat deze mede omvat regelingen betreffende de uitoefening van beroepen en bedrijven.

Deze opmerking van de Raad, waarvan ik de strekking gaarne onderschrijf, heeft mij doen besluiten tot een aanvulling van de richtlijnen met een passage als door de Raad bedoeld.

Ten aanzien van de toelichting op de modelbepaling meent de Raad, dat het aanbeveling verdient mede aandacht te schenken aan de vraag in welke gevallen het raadzaam kan zijn de artikelen 74 en 75 van de Wet Arbo van overeenkomstige toepassing te verklaren. De tot dusverre gevolgde praktijk wijst, aldus de Raad, niet op een consistent wetgevingsbeleid.

Ik merk op dat in de modelbepaling de artikelen 74 en 75 van de Wet Arbo niet van overeenkomstige toepassing worden verklaard, terwijl het de bedoeling is dat niet zonder noodzaak van de modelbepaling wordt afgeweken. Het van overeenkomstige toepassing verklaren van de artikelen 74 en 75 is naar mijn mening in beginsel nimmer noodzakelijk te achten. Beide bepalingen zijn destijds

uit overwegingen van grote voorzichtigheid in de wet opgenomen, hetgeen verklaard moet worden uit de omstandigheid dat de wetgever meer dan dertig jaar geleden nog weinig zicht had op de vraag hoe de administratieve rechtspraak zich zou gaan ontwikkelen. Van de bevoegdheid van de Kroon als bedoeld in artikel 74 is nimmer gebruik gemaakt. Men zou misschien zelfs kunnen stellen dat de regeling van de artikelen 74 en 75 tot een dode letter is geworden. In dit licht bezien komt het mij niet noodzakelijk voor om in de richtlijnen, die niet langer dienen te zijn dan voor een praktisch gebruik nodig is, expliciet aandacht te schenken aan de vraag in welke gevallen het raadzaam kan zijn de artikelen 74 en 75 van overeenkomstige toepassing te verklaren. Ik heb er daarom mee volstaan de toelichting op de modelbepaling aan te vullen met de opmerking dat de artikelen 74 en 75 niet behoren tot de bepalingen uit de Wet Arbo die in aanmerking komen om van overeenkomstige toepassing te worden verklaard.

Onder verwijzing naar richtlijn 8 van de Richtlijnen voor de keuze tussen Arob-beroep en beroep op de Kroon (Stcrt. 1981, 56), vraagt de Raad zich af of het niet de voorkeur zou verdienen in de richtlijnen een aanbeveling op te nemen omtrent het ambtelijk overleg omtrent de toepassing ervan.

Aan deze opmerking van de Raad heb ik gevolg gegeven door aan het slot van de richtlijnen een dergelijke aanbeveling op te nemen.

Aan de door de Raad in een bijlage bij zijn advies gemaakte kanttekeningen heb ik grotendeels gevolg gegeven. Niet gevolgd heb ik 's Raads suggestie met betrekking tot het splitsen van onderdeel C (oud) van artikel I, aangezien ik niet meen, dat zulk een splitsing tot meer duidelijkheid leidt. Evenmin is overgenomen de suggestie om in hetzelfde onderdeel artikel 28, tweede lid, te beginnen met: De voorzitter (...), omdat de aldus geherformuleerde zin minder fraai zou lopen.

Ten slotte merk ik op dat in het ontwerp, de toelichting alsmede in de bijlage bij de toelichting nog enkele correcties van louter redactionele betekenis zijn aangebracht.

Ik veroorloof mij U in overweging te geven, het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de overeenkomstig het vorenstaande gewijzigde memorie van toelichting met bijlage aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes